
Wielowieś (Ołobok), st. 23, gm. Sieroszewice, woj. wielkopolskie, AZP 70-38/88

Informator Archeologiczny : badania 34, 255-256

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

fragmentów naczyń nowożytnych oraz szybek okiennych, co może wskazywać, iż budynek był wykorzystywany do celów mieszkalnych. Budynek był niewątpliwie posadowiony na osi czwartego skrzydła i jest młodszy od muru zewnętrznego. Budynek został zburzony przed 1859 r.

Wykop 3/00 założono w strefie domniemanej bramy wjazdowej znanej z ikonografii (1717 r.). Odsłonięto strop bruku ułożonego z dużych kamieni, zalegający na głębokości około 1 m, licząc od dzisiejszej powierzchni dziedzińca. Jest to najprawdopodobniej część fundamentu nowożytnej bramy (partia zachodnia?) istniejącej na początku XVIII w. Stwierdzono tutaj liczne XX w. instalacje komunalne, które w znacznym stopniu zniszczyły wcześniejsze nawastrzenia kulturowe.

W wykopie 4/00 w odległości 8-11 m od muru kurtynowego odsłonięto 9 słabo zachowanych słupów dębowych biegnących wzdłuż osi zbliżonej do linii północny zachód-południowy wschód. Miały one średnice 18-30 cm i długość około 50-70 cm, ich główki znajdowały się na głębokości 90-120 cm od powierzchni gruntu. Ślady po kolejnych 3 słupach z drewna rozpięrczłonacznynowego, biegnących po osi zbliżonej do zachód-wschód, odsłonięto w odległości około 5 m od muru. Oba odcinki palisady można wiązać z najstarszą fazą osadniczą na zamku (przełom XIV/XV-XV w.). Tuż przy południowym skraju pierwszej palisady odsłonięto kamienną konstrukcję (narożnik?) budynku. Kamienne fundamenty młodszego budynku odsłonięto w pasie biegnącym równoległe do muru w odległości 3 i 4,50 m od niego.

Odsłonięto także całą konstrukcję muru, zamykającego dziedziniec od strony Węgorapy. Mur sięga głębokości 2,20 m, licząc od powierzchni gruntu. Jest zbudowany z różnej wielkości kamieni polnych i fragmentów cegieł łączonych zaprawą wapienną. Konstrukcja muru u samej podstawy sięga na 1,40 m w głąb dziedzińca, licząc od dzisiejszej ściany muru (całkowita grubość u podstawy około 2,10 m). Pierwotnie mur musiał mieć grubość identyczną na całej długości. „Cieńszą” część nadbudowano zapewne w XIX w. w związku z adaptacją założenia na cele więzienne.

Materiały i dokumentacja z badań znajdują się w Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie.

Wyniki badań zostały opublikowane w „Studia Angerburgica” t. V.

Badania powinny być kontynuowane.

Wieliczka-Rożnowa, st. 13,
gm. loco, woj. małopolskie,
AZP 104-57/13

patrz neolit

WIELOWIEŚ (Ołobok), st. 23,
gm. Sieroszewice,
woj. wielkopolskie, AZP 70-
38/88

- grodzisko (XIII w.)

Wykopalskowe badania archeologiczne, przeprowadzone pod kierunkiem Grzegorza Teskego i Janusza Tomali (WUOZ w Kaliszu).

Wyniki badań zostały opublikowane w „Fontem Archaeologici Posnanienses”, vol. 41, Poznań 2005.

WITÓW, dawny klasztor
oo. Norbertanów, gm. Sulejów,
woj. łódzkie

- zespół poklasztorny oo. Norbertanów z okresu średniowiecza i nowożytności

Wykopalskowe badania archeologiczne, przeprowadzone w lipcu przez prof. Leszka Kajzera (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego). Finansowane przez Uniwersytet Łódzki. Drugi sezon badań. Przebadano powierzchnię 83 m².

Celem badań było przede wszystkim poznanie późnośredniowiecznego obwodu obronnego opactwa (do dzisiaj zachowała się tylko wieża bramna), a potem, w miarę istniejących możliwości, pełniejsze rozpoznanie całego założenia klasztorowego. W wykopach przebadanych w 1999 r., które zlokalizowano

przy południowym (część zachodnia) odcinku muru, pod współczesnym murem stwierdzono obecność starszych reliktyw (a także tzw. negatywów), które zinterpretowano jako pozostałości murów późnośredniowiecznych. Prace w 2000 r. miały zweryfikować tę tezę, gdyż obserwowane relikty były bardzo słabo zachowane, a także poznać dalszy przebieg muru późnogotyckiego w kierunku zachodnim, od istniejącej wieży bramnej.

W trakcie badań wytyczono i wyeksplorowano 8 wykopów badawczych o łącznej powierzchni 82,60 m² i orientacyjnej kubaturze 150 m³. Zgromadzono zbiór zabytków ruchomych liczący 333 okazy (uporządkowane w 47 numerach inwentarzowych), z czego 260 stanowiły ułamki naczyń glinianych. Dokonano także wielu obserwacji architektonicznych i topograficznych. Zadokumentowano także wycinek lica barokowego, ale wykonanego w większości z cegły gotyckiej, muru otaczającego klasztor od wschodu.

Prace prowadzone w 2000 r. pozwoliły na zweryfikowanie ubiegłorocznej tezy o powtarzalności przebiegu muru współczesnego i późnośredniowiecznego na odcinku południowo-zachodnim. Zaobserwowano, że słabo już zachowane relikty fundamentów (z których w jednych wykopach zachowała się tylko dolna warstwa kamieni eratycznych, w innych tylko nieliczne głązy, nieumżliwiające ostrego wykreślenia przebiegu ściany) muru późnośredniowiecznego biegną bardziej ku północy i wschodowi niż współczesne ogrodzenie kościoła.

Obserwacje poczynione w wykopie VIII pozwoliły stwierdzić, że budynek tzw. spichlerza klasztornego jest młodszy od muru wschodniego, a ten nie jest murem późnośredniowiecznym, lecz barokowym, acz wykonanym z cegły gotyckiej, użytej wtórnie. Natomiast wykop V pozwolił poznać szerokość i wykreślić profil fosy otaczającej zespół klasztorny od południa. Na odnotowanie zasługuje też sytuacja stwierdzona w wykopie XI, w którym odkryto fundamenty, które można łączyć z obecnością zarówno późnośredniowiecznego muru obronnego, jak i kolejnej wieży. W tym wykopie dowodnie potwierdzono także obecność typowej dla czasów nowożytnych „warstwy cmentarnej” związanej z użytkowaniem cmentarza przykościelnego.

Materiały i dokumentacja z badań znajdują się w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Badania będą kontynuowane.

Witów Parcele, st. 11-12,
gm. Piątek, woj. łódzkie,
AZP 61-52

patrz: wczesna epoka żelaza

Woźniki, st. 4, gm. *loco*,
woj. śląskie, AZP 91-48/4

patrz: wczesne średniowiecze

WSCHOWA, st. 17, gm. *loco*,
woj. lubuskie, AZP 65-22/66

- miasto – fosa miejska w rejonie placu Farnego

Badania prowadził w terminie od 15 lipca do 31 października, mgr Władysław Czyżyk, Muzeum Ziemi Wschowskiej, przy współpracy Pracowni Archeologiczno – Konserwatorskiej „Eksplorator”. Badania finansowane ze środków Lubuskiego WKZ. Pierwszy sezon badań.

Celem badań było rozpoznanie odcinka fosy miejskiej w rejonie Placu Farnego. Obwód murów miejskich obejmujący dawne Stare Miasto zbliżony jest do koła, za wyjątkiem strony wschodniej, gdzie krótka szyja łączy je z terenem dawnego zamku i strony zachodniej, w rejonie planowanych badań, gdzie mur załamuje się pod kontem prostym, tworząc rodzaj występu o szerokości około 17 m i długości ponad 110 m. Fosa miejska, właściwie dwie fosy: średniowieczna i renesansowa, są w tej części miasta zasypane. Ten rejon fortyfikacji miejskich jest o tyle ciekawy, iż najprawdopodobniej w okresie późnego średniowiecza lub w renesansie dokonano zasypania odcinka fosy średniowiecznej, poszerzając